

Leo Trotskij

Republikens allmänna läge och Första arbetsarméns uppgifter

(tal i Jekaterinburg)

Kamrat Podbelskij¹ död

Kamrater! Jag är tvungen börja med ett sorgligt meddelande: Via radion har vi nåtts av beskedet, att döden hastigt ryck bort en av de allra bästa kamraterna ur våra led, ur vår partifamilj, folkkommissarien för post- och telegrafverket, Vadim Nikolajevitj Podbelskij. Hans död kom som en fullständig överraskning för oss alla, så även för mig som ändå helt nyligen lämnade Moskva.

Kamrat Podbelskij var fortfarande en ung människa – han var knappast mer än 36-38 år vid sin död. Han var son till den kände folkviljeanhängaren, den gamle revolutionären Nikolaj Podbelskij, som mördades av tsarens bödlar år 1889 i Jakutsk. Själv var Vadim Podbelskij vad vi brukar kalla ”yrkesrevolutionär”, dvs en människa, som offerar alla sina krafter, hela sin energi och vilja i kampen för arbetarklassens intressen. I oktober 1917 gick han i Moskva i det främsta ledet i kampen för arbetarklassens makt. Han sökte sig aldrig till några ansvarsfyllda hedersposter, men tack vare sin energi, sin hängivenhet för arbetarklassens sak, lanserades han ändå mot sin egen egentliga vilja på dessa poster – och så småningom kom han att stå i spetsen för post- och telegrafverket.

I denna stund, när vi satt igång med att bygga upp vårt lands ekonomiska apparat, när vi behöver spänna alla våra krafter för att se till, att telefonledningarna fungerar som de ska, när vi arbetar för att göra posten till en förmedlande länk mellan stad och stad respektive stad och landsbygd – skulle vi behövt kamrat Podbelskij's styrka och energi i dubbla doser. Men döden, som så grymt har härjat i vårt land de senaste åren, har ryckt bort honom ur våra led. De kamrater som arbetar i ledningen för hans ämbetsverk, tvingas nu tvåfaldiga och trefaldiga sina ansträngningar för att försöka kompensera denna oersättningsbara förlust.

Jag föreslår er alla, att vi med en tyst minut och böjda huvuden hedrar minnet av Vadim Nikolajevitj Podbelskij.

(Alla reser sig. En orkester spelar revolutionärernas sorgemarsch)

Ryssland och de allierade

Dagens kvällsnyheter på radion förmedlade också ett dokument som vi länge väntat på, ett dokument som redogör för de imperialistiska ententeländernas förhållande till sovjetregeringen. Som ni känner till har Ententens länder de senaste veckorna och månaderna diskuterat frågan hur de ska förhålla sig till sovjetregeringen. De har nu kommit till slutsatsen, att de måste ändra attityd och att Sovjetryssland inte går att besegra med hjälp av Koltjaks, Judenitjs och Denikins militära styrkor. Herr Millerand², den f.d. socialisten, vilken ersatt Clemenceau på posten som fransk ministerpresident, har tydligen närmat sig den engelske ministerpresidenten Lloyd-George, som kommit fram till denna slutsats, att det är nödvändigt att få till stånd en uppgörelse med sovjetregeringen.

Naturligtvis är det ingen hemlighet för oss, att borgerliga ministrar pratar om en uppgörelse med Sovjetryssland bara därför, att man vill försöka kuva oss med andra medel – inte med militära vapen, men väl med det ekonomiska slaveriets vapen. Men till all lycka för oss får Ententens länder f.n. själva känna följderna av de härskande klassernas imperialistiska politik. Europas länder är utarmade och ligger i ruiner och hur mycket Ententens imperialister än vill, så har de inte tillräckligt med militära och materiella medel för att kunna kväsa oss.

De lockas av våra råvaror och vår brödsäd och de skulle vilja slå upp portarna på vid gavel till Sovjetryssland för att kunna ta för sig av allt vad de behöver. Men samtidigt är de rädda för, att inte bara brödsäd, timmer, lin osv, utan också den proletära revolutionens idéer slinker ut genom portarna – och det är det värsta de vet. Det är därför de funderat så länge på frågan vilken slags politik de ska tillämpa i sina relationer med oss. Och idag har vi alltså via radion fått ta del av ett memorandum som är en ny bekräftelse på deras girighet och feghet.

Jag tänkte här läsa upp detta alster, som är skrivet på den borgerliga diplomatins tillkrånglade språk, en diplomati varom det för länge sedan sagts, att den fått ett eget språk för att kunna dölja eller förvanska sina egentliga tankar. Så här står det skrivet i detta memorandum: ”De allierade makterna har kommit överens på följande punkter: Därest de stater som bildats vid gränserna till Sovjetryssland, dvs Finland, Estland, Lettland, Polen, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, vars självständighet de facto, dvs i sak, har erkänts av de allierade makterna, kommer att rådfråga de sistnämnda, dvs England och Frankrike, hurudan deras politik bör vara i förhållande till Sovjetryssland, så kommer de allierade staternas regeringar att ge svaret, att de inte kan ta på sig ansvaret, att rekommendera dem fortsatt krig, ett krig som kan sluta med att deras vitala intressen tar allvarlig skada”.

Så tillkrånglat börjar detta tillkrånglade dokument. Lloyd-George, Clemenceau, Nitti³ och ytterligare några mindre stater som slagit följe med dem, säger alltså: Därest Polen, därest Lettland, därest Finland frågar oss, hur de bör förhålla sig till Sovjetryssland, så kan inte vi – England, Frankrike, Italien – f.n. ge dem den bestämda rekommendationen: Kriga på bara! Nej, vi säger istället: Kriga inte! Ty ett krig hotar era vitala intressen.

Kors, vilken, som man säger, kovändning med Guds hjälp! England och Frankrike har aldrig krigat mot oss – de har bara rekommenderat Denikin, Koltjak, Judenitj, esterna, det vita Lettland, de vita finnarna, de vita rumänerna – de har bara sagt: Vi rekommenderar er att ta ifrån Sovjetryssland Bessarabien; de har bara sagt åt Judenitj, Denikin och Koltjak: Vi tillråder er att kuva arbetarna och bönderna. För att denna rekommendation inte skulle verka alltför ”mager”, fylldes den ut med pengar, kanoner, kulsprutor och all möjlig militär utrustning.

Detta var alls ingen hemlighet för någon av oss – det fick vi veta av den engelske ministern Churchill, när han officiellt sade, att England mobiliserat 14 länder mot oss. Det här är exakt vad han sade då: ”Under brittisk ledning har 14 nationer gått till aktion mot Sovjetryssland”. Av allt det återstår inte ett spår idag. Naturligtvis har England aldrig mobiliserat någon mot oss, har aldrig beväpnat eller hetsat någon mot oss – England bara rekommenderade.

Idag utfärdar England andra slags rekommendationer. Idag säger England, att ett krig mot Sovjetryssland kan skada vitala intressen. Dvs, Röda armén har blivit tillräckligt stark för att börsspekulanter i alla länder ska tvingas inse, att Polens krig mot oss bara kan sluta med den polska adelns undergång, med den polska bourgeoisens undergång, vilket följaktligen kommer att bli till stor skada för de härskande klassernas intressen.

Och den engelsk-franska aktiebörsen säger genast: Kriga inte, vi försöker komma till skott från annat håll. Från vilket då, kan tänkas? Jo, så här är det vidare skrivet i nämnda dokument: ”Utifrån tidigare erfarenheter kan de allierade makterna inte ge sig in i några diplomatiska förbindelser med Sovjetregeringen, så länge de inte kan sätta sin lit till, att de bolsjevikiska fasorna upphört och så länge moskvaregeringen inte erkänner sig beredd att anpassa sitt beteende till det sätt alla civiliserade regeringar betar sig”.

Visst är det angenämt?! De talar om för oss, att de inte tänker upprätta diplomatiska förbindelser med sovjetregeringen, eftersom den uppför sig så illa, har så dåligt skick, dålig uppfostran. Om regeringen bara kunde bli mera lik oss, dvs oss engelska och franska diplomater, om regeringen bara kunde bättra sig på den punkten och närma sig de

”civiliserade” nationernas tillvägagångssätt – då skulle det gå att upprätta diplomatiska förbindelser med denna regering. Det verkar som om de stryker oss både medhårs och mothårs: Vi vill f.n. inte ha med er att göra, men om ni med tiden bättrar er, tvättar och kammar er, då kan vi börja umgås.

Den imperialistiska civilisationen

Vi tackar för omtanken. De rekommenderar oss alltså, att anpassa vårt beteende till alla civiliserade regeringars uppförande. Det sägs här, att Englands och Frankrikes erfarenheter av oss här i Ryssland, varit av det oangenämre slaget. Många av er har förmodligen glömt vad det är för erfarenheter som åberopas här. Jo, det var så, att en engelsk representant var på besök hos oss. Jag måste tyvärr medge, att jag inte minns hans namn, fastän han ofta tittade in på Krigskommissariatet. Denne herre, för att inte säga detta subjekt (det gäller att vara hövlig här – för det är vad man kräver av oss) – denne herre organiserade varken mer eller mindre än en sammansvärjning (i vilken förre socialistrevolutionären Savinkov⁴ spelade första fiol) och vars uppgift var att spränga broar, skära av viktigaste järnvägslinjer, arrangera ett uppror i Kreml, samt mörda Lenin och andra sovjetledare. De agerade helt i enlighet med de civiliserade nationernas metoder, medan vi uppträdde som barbarer: Vi lurade dem, vi tog dem på bar gärning, tillsammans med alla deras papper, bevismaterial, som var både exakta och utförliga. I Petrograd var det en av agenterna ur detta förbrytargång (jag ber er att inte anteckna ordet ”förbrytargång” eftersom Lloyd-George kan bli förnärad), alltså, var det en av detta gängs agenter som bjöd väpnat motstånd och därför bragtes om livet i det hotell där han bodde.

Det var en mycket allvarlig händelse. De erfarenheter som man nu vill åberopa, är alltså erfarenheter som gjorts av brottslingar, rånare, mordbrännare, dynamitarder, dvs, experter på att spränga järnvägar. Naturligtvis tog sovjetmakten i med hårdhandskarna mot dessa representanter för den civiliserade diplomatin. Det franska sändebudet Noulance⁵ deltog aktivt i sammansvärjningen – revolten i Jaroslav⁶ organiserades på hans direkta order. Den franske kaptenen Jaques Sadoul⁷, som hade tillhört den franska missionen, men blivit kommunist och som därefter brutit med sin ambassad, sin mission och numera är bosatt här hos oss som emigrant, samt är dömd till döden i sitt hemland Frankrike – denne Jaques Sadoul har gett oss utförliga uppgifter och vi har nu en klar bild av vilken slags verksamhet de civiliserade nationernas representanter bedrev i vårt land.

De hänvisar till, att den brittiska och schweiziska regeringen har sett sig tvungna utvisa sovjetregeringens representanter, som påstås ha missbrukat sina privilegier. Kamrat Litvinov, vilken befann sig i London som sovjetregeringens halvofficiella sändebud, blev sålunda utvisad därför, att han öppet skulle haft kontakter med arbetarklassens revolutionära organisationer. Men, som sagt, dessa herrar tiger om, att deras egna representanter strödde guld till höger och vänster när de befann sig i vårt land med syftet att organisera kontrarevolutionära myterier.

Men vi kan finna oss i detta. Det är inte så länge sedan de lovade krossa oss, ja, inte bara lovade utan också försökte, först var det tyska imperialister och sedan brittisk-franska imperialister som gjorde sina försök. Detta var betydligt allvarligare än Churchills skryt om, att han ville mobilisera 14 nationer mot oss, eller att England hade planer på att kröna Koltjak till tsar. Det var också betydligt allvarligare än deras prat idag om vårt ”dåliga uppförande”. Självklart skulle de gilla oss bättre om vi vore svartfötter. Men vi är ju röda. De får finna sig i att tycka om oss fast vi är röda, för inte tänker vi skifta färg.

Därefter följer åter en kovändning: ”Samtidigt behövs handelsförbindelser mellan Ryssland och resten av Europa för att kunna förbättra inte bara Rysslands utan också övriga staters ekonomiska läge – och de allierade makterna vill med alla till buds stående medel uppmuntra

sådana förbindelser, utan att göra avkall på ovan anförda krav”. Det vill säga och med andra ord: Vi tänker t.v. inte upprätta några diplomatiska förbindelser, inga som helst formella, öppna, officiella förbindelser, men vi vill gärna ha handelsförbindelser och kommer på allt sätt att uppmuntra sådana, dvs handla vill vi, men omfamna er tänker vi inte göra.

Vi kan finna oss även i detta. Vidare: ”Vi allierade regeringar, som anser det utomordentligt viktigt att få opartisk och auktoritativ information om sakernas verkliga tillstånd i Ryssland, har dessutom med tillfredsställelse noterat det förslag som ställts av Internationella arbetsbyrå inom Nationernas förbund, om att sända en kommission till Ryssland för att undersöka alla sidor av livet i nämnda land. För att denna undersökning ska få större auktoritet och ha bättre chanser att lyckas, och för att den ska kunna genomföras på initiativ, under ledning och kontroll av Nationernas förbund, har de allierade regeringarna föreslagit NF, att verka i enlighet med ovan nämnda intentioner”.

Det är allt som sägs i detta dokument.

Vad kan då handel med de allierade länderna ge oss?

Samtidigt har det anlant ett telegram från ryska vitgardistiska kooperatörer, som numera är bosatta i England och Frankrike och inte är några representanter för vår sovjetiska kooperation, utan handelsagenter för engelskt och franskt kapital, om att de i sina lagerlokaler redan har de och de varorna, som vi kunde få köpa. Därefter följer en lång varuförteckning, mestadels varor för personlig konsumtion: kaffe, te, kondenserad mjölk osv, men sanningen att säga finns här också skrivmaskiner, sågar, knivar och alla möjliga andra slags varor tillverkade av stål, men mest av allt är det ändå bara krimskrams.

Här finns ingenting rejält, ingenting av det vi verkligen skulle behöva. Och naturligtvis är det så, att hur stor hungern än är här i Ryssland, så vill vi inte ha handelsförbindelser med Europa för att därifrån kunna få kaffe, choklad, te eller kondenserad mjölk i utbyte mot våra råvaror, vårt lin eller vår brödsäd, om vi nu alls har någon möjlighet att skörda och transportera produkterna. Uppträdde vi på det sättet, vore det detsamma som att ytterligare utarma vårt land, att i ordets rätta bemärkelse beröva Ryssland dess dagliga bröd och ta för sig av efterrätten, dvs ta för sig av någonting som vi kan leva förutan i ytterligare ett eller ett par år.

Vi skulle kunna acceptera oerhörda offer i detta varuutbyte, om vi bara för vårt lin, vår brödsäd, vårt timmer kunde erhålla ånglok och maskiner från utlandet. Det är de enda produkter som f.n. intresserar oss. Och naturligtvis skulle vi inte bara betala med råvaror – vi skulle även kunna betala i guld, som Frankrike och England behöver bättre än vi. Vi befinner oss i övergången till det kommunistiska uppbygget och här hos oss förlorar pengarna allt mer och mer av sin forna betydelse. Så fort vi åstadkommit ett rejält ekonomiskt uppsving hoppas vi kunna gå över till betalning in natura, se till att varje arbetande människa kan få allt det hon behöver ur statens skafferi och slippa betala med färgglada papperspengar, dessa ynkliga papper från kerenskijtiden. I Europa, där kapitalismen alltjämt står i blom, spelar valutafrågorna fortfarande en väldig roll. Europa behöver guld – den franska francen har fallit i värde något alldeles djävulskt och t.o.m. briterens pund har fallit kraftigt i jämförelse med den amerikanska dollarn.

Och guld, det har vi. Förutom det som fanns kvar i Nationalbankens källare lyckades vi ta ifrån Koltjak 29 vagnar guld i Irkutsk. Det är inte mindre än 600-700 miljoner rubel enligt gamla växlingskursen. Och enligt rubelns nuvarande växlingskurs, en siffra som inte är så lätt att ens uttala. Det är en kolossal summa, som skulle räcka för att köpa in många ånglok och maskiner. Vi skulle omedelbart kunna gå med på ett sådant handelsutbyte. Vi behöver maskiner och ånglok, inget billigt skräp, strunt, småsaker – som bara försvinner ut över landet utan att förändra vårt ekonomiska läge ett endaste dugg. Om, låt oss säga, Ententen så vill, låt

oss då för betalning i guld eller råvaror ordna ett sådant handelsutbyte, men tillåt oss då köpa det vi i första hand behöver – ånglok och maskiner.

Men av detta lär vi inte kunna få några större mängder. Deras eget transportväsende befinner sig f.n. i ett bedrövt tillstånd, särskilt i Frankrike, men också i England. Visst finns det ett och annat som de skulle kunna sälja till oss för att förbättra transportererna. Men att hoppas på, att de omedelbart skulle kunna sälja hundratals och tusentals ånglok till oss – det är den renaste utopi. I det avseendet får vi huvudsakligen räkna med oss själva, lita till egna krafter.

Det är därför vi utan större oro kan invänta vredesutbrotten från Ententen och utan större glädje kan förbereda oss på att ta emot deras nådegåvor. De står f.n. tämligen orkeslösa i sina relationer till oss, de upplever nämligen själva en period av djupgående och genomgripande inre omvälvningar.

De franska kommunisterna

Här är några av de trevligare notiserna som jag lyckades fånga upp ur dagens nyhetsflöde på radion: I Frankrike samlas socialistiska partiet till kongress. Kommunisterna, de rena klassförrädarna och Longes⁸ anhängare, dvs de franska vänstermenjsevikerna – dessa tre grupper har tydligen ännu inte gått åt var sitt håll, dvs egentligen har de redan separerat, men rent organisatoriskt befinner de sig fortfarande i ett och samma parti.

I Paris har man haft val av ombud till kongressen. Om jag inte minns fel blev resultaten följande: från klassförrädarna-chauvinisterna, alltså den yttersta högerfalangen, valdes ett ombud; från centristerna, dvs vänstermenjsevikerna, valdes fem, tror jag; medan kommunisterna fick tolv eller femton ombud.

I spetsen för kommunisterna står kamrat Loriot⁹. Jag kommer ihåg hur det var 1916 när jag var tvungen lämna Frankrike. Då stod kamrat Loriot alldeles ensam i partiorganisationen. Kring sig hade han en liten grupp bestående av de mest revolutionära arbetarna. Omkring tio tusen medlemmar befann sig vid fronten, där de klämdes åt i den militära disciplinens skruvstäd i den kapitalistiska armén. På den tiden var det Renaudel¹⁰ – socialpatrioternas officiella ledare – som härskade i landet. Han betraktade föraktfullt Loriot, folkbildaren, som inte ens var deputerad och varken f.d. eller blivande minister, utan bara en enkel folkbildare, vilken dristade sig till att ta till orda och kritisera klassförrädarna.

Men händelseutvecklingen hade sin obevekliga gång och Frankrike blev en av segrarmakterna. Den franska bourgeoisin borde nu, kan man tycka, injaga både skräck och bävan i det franska proletariatet. Men vad är det vi får se? Jo, i detta segerrika Frankrike kan vi iaktta, hur den kommunistiska rörelsen genomgår en mycket stark tillväxt. Och nu kan vi tala om för mister Lloyd-George: ”Öppna eller stäng portarna mellan er och Sovjetryssland – ni kan ändå inte skydda er mot kommunismens gift, ty i våra dagar när informationen är luftburen, kan inga som helst portar utgöra hinder för kommunismen”. ”Ett spöke går över Europa”, heter det i vårt gamla *Kommunistiska manifest*. Detta spöke kliver över alla hinder och behärskar redan parisproletariatets tankar och hjärtan.

Det är detta som är huvudorsaken till den kraftlöshet som råder bland ententeländernas regeringar. Och denna huvudorsak kommer att växa till sig dag för dag, timme för timme – och följaktligen kommer vårt internationella läge att förbättras dag för dag, timme för timme. Om det nu är på det sättet och om den brittiskfranska aktiebörsen inte längre rekommenderar någon att gå i krig mot oss, då kanske vi kan avsluta vårt militära arbete utan större bekymmer.

Den strålande segern i norr

Kamrat Mulin¹¹ har redan berättat, hur vi de senaste dagarna hållit på att rensa norra Ryssland från resterna av de vitgardistiska banden. Och befälhavaren för den norra armén, general Miller¹² har genom Kerzons¹³ förmedling vänt sig till brittiska regeringen och brittiska regeringen i sin tur till vårt Krigskommissariat med en begäran, att vi ska skona de vitgardistiska anförarna. England säger ganska skamset: "Ni känner till att vi har stött dem med livsmedel, och det vore för vår del ganska tråkigt om ni skulle tillfoga dem stora förluster". Det verkar alltså som om läget skulle ha klarnat för både England och Frankrike, ja, tydligen för alla. Kontrarevolutionens nordliga fäste har fallit. Just ikväll har jag fått ett meddelande per telegraf om, att våra soldater längs alla vägar mot Archangelsk, Onega och Murmansk lägger beslag på väldiga troféer, dvs allt sådant som England och Amerika levererat till vitgardisterna. Här finns också vapen, både maskingevär och vanliga gevär samt patroner, och ett stort antal flygplan, många pansartåg – som vår ärorika Sjätte armé nu tar hand om.

Denikin och Polen

På vår viktigaste front, dvs den kaukasiska, där vi står mot en alltjämt ganska stark fiende – Denikin, som är slagen men inte slutgiltigt krossad – blir vårt läge bara bättre och bättre. Så fort vi drog samman våra reserver blev vårt övertag ännu tydligare och det råder inget tvivel om att vi endera dagen kan tåga in i Stavropol, Jekaterinodar och Novorossijsk, och det räcker knappast med det. Vårt militära läge är alldeles utmärkt. Jag har svårt att tro, att Polen nu skulle våga gå till anfall. Vi har hört att Lloyd-George tänker "rekommendera" Polen att gå till anfall mot oss, men det ju en helt annan sak vad arbetarna i Warszawa, Lodz och Dombrow kommer att "rekommendera". De polska arbetarnas deputeraderåd har på sistone – utan hänsyn till att socialpatrioternas makt och inflytande är stort – tagit en mer beslutsam ställning och kräver nu av den polska regeringen att den ska sluta fred med Ryssland.

Frågan om Första arbetsarmén

Vårt internationella och militära läge skapar synnerligen gynnsamma förutsättningar för att övergå till fredligt arbete och detta faktum kommer de närmaste dagarna att påverka frågan om Första arbetsarmén. När frågan väcktes om vad vi skulle göra med Tredje armén, var vårt militära läge ojämförligt mycket sämre än det är idag. Läget var då mycket mera obestämt och vi ställde därför uppgiften att behålla armén som en militär armé, inklusive hela dess apparat och att bara avdela en del av rödarmisterna för uppgifter i produktivt arbete.

Nu kan vi ställa frågan hur armén ska kunna användas i produktivt arbete mera beslutsamt och funktionellt än tidigare. Naturligtvis står det klart för var och en av er, särskilt för er som är stamanställda i armén, att armén har två sidor. Den ena är en bestämd form av organisation som är anpassad för bestämda uppgifter, dvs för att agera med vapen i hand i skottlinjen. Utifrån den synvinkeln byggs en organisation bestående av olika vapenslag, en underhållsapparat, staber osv. Detta är ingen apparat avsedd för produktivt arbete. Å andra sidan har vi i armén arbetare och bönder som redan är härdade i strid, som svetsats samman av en gemensam disciplin, gemensamma metoder, gemensamma aktioner – vilket är en väldig fördel, särskilt när det råder slapphet och vacklan i det ekonomiska arbetet.

Man kan alltså säga, att armén å ena sidan är dåligt anpassad för att delta i produktivt arbete och ni kommer därför att möta stora svårigheter. Men detta gäller särskilt staber och ledningar på högre nivå, dvs på divisions- och arménivå. Trots alla ansträngningar inom ledningen för Tredje armén, kunde högst 23 % av alla militärer sättas in i produktivt arbete, dvs mindre än en fjärdedel – naturligtvis oräknat alla bajonetter och sablar, plutoner försatta ur stridbart skick, underhålls- och sjukvårdsdelen med sjuka och soldater på väg att tillfriskna osv. Detta är ett i högsta grad otillfredsställande antal människor. Ofta har vi fått nöja oss därmed, eftersom vi samtidigt vill bibehålla arméapparaten, då vi antagit att vi kanske redan tidigt om

våren tvingas sätta in trupper sjövägen mot söder, på den kaukasiska fronten, eller till fots och per järnväg sätta in trupper i öster, i Sibirien.

Men nu har läget klarnat: Vi har ingen anledning befara eller förvänta oss, att hela f.d. Tredje arméns apparat behöver sättas in på den ena eller andra fronten. Nu kan vi därför mera beslutamt ställa frågan hur armén ska användas i produktivt arbete, hur f.d. Tredje armén – uppi-från och ner – ska anpassas rent organisatoriskt för sina uppgifter i produktivt arbete. Inte 23 %, utan 75 %, ja, om så bara blir möjligt – 100 % av den f.d. Tredje armén, nuvarande Första arbetsarmén, ska direkt anpassas för att kunna utföra produktivt arbete.

Upplösningen av arméns institutioner

Det är ingen hemlighet för någon, att Tredje armén är en organism som inte längre är fullt normal: Den har numera ett enormt huvud och en mycket liten kropp. Det är svårt att föreställa sig, att vi skulle behöva denna arméapparat, särskilt nu, när även Sjätte armén är fri från militära uppdrag. Som ni vet är även denna armé stark, härdad och har ett ärorikt förflutet i strider, men något närmare västfronten. Jag vill påstå, att det idag är mycket lättare för oss att gå till staberna, övriga institutioner och ledningar inom Tredje armén och i betydligt bredare omfattning använda oss av deras militära personal och materiel, eftersom vi inte behöver bry oss om uppgiften att bibehålla den militära apparaten intakt.

Det torde vara helt klart, att vi inte under någon längre tid kan ha kvar en organisation, där bara 23 % av personalen är arbetsförmögen, ty det vore inte särskilt rationellt. Det här läget fick vi finna oss i så länge denna organisation först och främst behövdes som armé – f.ö. har vi också tidigare använt den i produktivt arbete när den tillfälligtvis var friställd från militära uppgifter. Men från det ögonblick vi beslutar att denna armé hel och hållen ska sättas in i produktivt arbete, då måste vi också ställa uppgiften att minst 75 % – tre fjärdedelar – av armékadern ska ha arbetsuppgifter att utföra i produktionen.

Det är därför vi nu kan börja ta itu med arbetet att upplösa arméns institutioner, men denna upplösning betyder inte att institutionerna bara försvinner, utan kommer att resultera i, att de omvandlas, reorganiseras, att vi ur dem bildar olika nya organ som direkt behövs i produktivt arbete. Vid något tillfälle har jag sagt, att arbetet med att sätta in armén i produktivt arbete, kan jämföras med hur man nystar garn från en garndocka. Ni vet att detta garn ska bli ett nystan. Om man bara sliter i garnet blir det inget bra nystan, utan garnet samlar sig i en enda massa och trasslar till sig, så att nystanet blir odugligt. Men om man nystar garnet från garndockan på så sätt, att en håller i dockan och den andra personen nystar, så kan nystanet bli just sådant man vill ha det.

Vi har stått inför uppgiften, att från arméns stridande garndocka nysta upp armén till ett arbetande nystan. Självklart var vi väldigt försiktiga i början. Vi sade till varandra: Av arméns stridande garndocka ska det bli ett arbetande nystan, men väldigt försiktigt, bara till 23 % – inte mer. Och den dag vi behöver gå ut i strid mot Lloyd-George, Clemenceau och Denikin, då kan vi av detta arbetande nystan åter forma en stridande garndocka.

Nu vågar vi vara lite modigare. Utan större problem kan vi idag nysta upp 75 % av den stridande garndockan och lämna kvar bara smärre förband, ty arméförvaltningar och staber finns vid alla fronter. Och skulle det bli besvärligt på den kaukasiska fronten (vi måste vara beredda på det värsta), så är det inte en stab, inte heller UPVOSO, ja, inte ens underhållsorgan, som behöver skickas till fronten, då blir det istället uraldivisionen, kavalleridivisionen, som skickas iväg, ty dessa militära enheter ska vi behålla helt intakta. Dessutom kommer det att gå ut en order till politiska avdelningen i f.d. Tredje armén – den nuvarande arbetsarmén – att man ur de centrala arméinstitutionerna och förvaltningarna måste avdela ett antal kadrer och skicka iväg dem till Ural- och kavalleridivisionerna för att komplettera och stärka dem både militärt, arbetsmässigt och politiskt.

Vi måste börja vårt nystande inom underhållet, å ena sidan därför, att detta är i arbetsställets – dvs fabrikenas, verkstädernas osv – intresse, samt, å andra sidan, även i de militära förbandens eget intresse. Dessutom är det betydligt enklare att engagera kvalificerade arbetare i arméns stora underhållsavdelningar, alltså tekniker och andra specialister, varav det finns väldigt många i armén. Dessa kan sedan antingen enskilt, vilket är sämre, eller som hela förband, som organiserade kärntrupper, skickas till fabriker och verkstäder, till transportsektorn, till för folkhushållet viktiga företag. Med sig har de allt det som utgör den stora landvinningen för arbetarna i det framstegsvänliga proletariatet och för den medvetne bonden, det man lärt sig i Röda arméns skola – dvs, beslutsamhet, medvetenhet, disciplin, beredvillighet att uppnå ställda mål, dvs arbetarklassens målsättningar, att följa den utstakade vägen ända till slutet, att offra alla sina krafter – och även offra sina liv om så blir nödvändigt. Detta är den kommunistiske soldatens karaktärsdrag som nu måste inplanteras i vårt ekonomiska arbete.

Frågan om arbetarorganisationerna

När vi ställde frågan om en militarisering av vår folkhushållning fanns en del kamrater – även vissa kommunistiska kamrater – som hyste tvivel och sade: ”Tänker ni verkligen ersätta fackföreningarna eller folkhushållningsråden med militära institutioner, staber och befäl”? Självklart har något sådant inte ens varit på tal. Den grundläggande, permanenta och fundamentala formen för arbetarnas organisering är produktions- och fackföreningen – och folkhushållningsråden ute i häraden och guvernement, centrala eller regionala sådana, är de organisationer som styr den industriella näringslivsutvecklingen. Så är det utan minsta tvivel och givetvis kan ingen divisionsstab, inget militärt befäl, någonsin ersätta denna speciella ekonomiska organisation.

Men saken handlar ju inte alls om detta, utan om en viss anda, om en viss mentalitet, om en viss takt, om arbetets hastighet. Vem är det som har spelat den ledande rollen i vår armé? Jo, de mest avancerade proletärerna. De som kom från den eller den fabriken, från den eller den fackföreningen. De gick in i armén, ställde sig i spetsen för armén, gav vägledning åt mindre medvetna arbetare och den breda bondemassan. I armén lärde de sig att leda mindre medvetna kamrater under de svåraste förhållanden, under eldgivning i strid – och inte bara när det gick bra, utan också när det gick riktigt dåligt och vi tvingades retirera.

Och vi kan idag tala om för alla kamrater fackföreningsmän som arbetar bakom fronten: Jag är övertygad om, att ni med öppna armar bör ta emot dessa avancerade rödarmister som nu friställs och skickas hem. Ja, jag är övertygad om att ni tar emot dem som kamrater, vilka ingenting glömt utan förblivit proletärer från topp till tå, men som dessutom har lärt sig ett och annat vid fronten. De har lärt sig nya organisationsformer, större precision, förmåga att verkställa fattade beslut, har lärt sig ”verkställa och avrapportera”.

Vad är då en militär organisation för någonting och hur har den utvecklats under historiens gång och i klassamhället? Här har det alltid funnits två sidor. Å ena sidan har den militära organisationen ständigt varit ett uttryck för den ena klassens herravälde över den andra, godsägarens herravälde över bonden, borgarens herravälde över arbetaren, som i sin tur i armén kommit till uttryck i officerens och generalens herravälde över den menige soldaten. Klassförtrycket, klassherraväldet, nådde en djävulsk skärpa i armén.

Om bönderna stod med mössan i hand inför godsägaren, skedde det pga av deras obildning och fruktan, men i armén hade rangskillnad, bävan inför makten satts i system och detta slogs in i soldatens skalle med järnpåk, med kadaverdisciplin. Men armén hade även en annan sida – en sida som även vår Röda armé tillägnat sig – nämligen ansvars känslan. Enskilda bataljer, stora slag, enskilda förbands och ibland också stora truppstyrkors öde kan stå på spel beroende på hur varje soldat uppträder, hur särskilt ansvarig kader och befäl uppträder. Och det verkar vara på det sättet, att varje krigares ansvar, varje soldats ansvar för sina handlingar,

hur han agerar, hur han handskas med verktyg, kanoner och handeldvapen som anförtrotts honom, framträder med utomordentlig skärpa i armén.

Det är det här som gör, att ordning och stabilitet inom armén är så viktiga ting, även i de fall armén inte alls är kapitalets eller adelns armé. För första gången i historien har det här hos oss skapats en arbetar- och bondearmé. Men även hos oss spelar den militära disciplinen, strängheten med avseende på hur soldaterna verkställer givna order, en kolossalt viktig roll.

Tillämpningen av arméns erfarenheter inom folkhushållningen

Inom ekonomin finns än så länge ingenting liknande, därför att arbetarklassen tvingats avstå sina bästa krafter till uppbygget av armén och till striderna vid fronten. Det är först nu vi på allvar kan ägna oss åt ekonomiska frågor och får möjlighet att tillämpa de erfarenheter vi tillsammans skaffat oss i armén, vid fronterna, i striderna. Dessa erfarenheter måste nu börja tillämpas i full utsträckning, ty – kamrater – läget på den ekonomiska fronten är ojämförligt mycket sämre än på den militära, inte läget på den nuvarande militära fronten, som ju faktiskt är mycket gynnsamt, utan på den militära fronten när läget var som värst. Denna fiende, som eroderar vår ekonomi inifrån pga, att landets ekonomi ligger i ruiner – är en ojämförligt mycket hemskare fiende än Denikin och Koltjak någonsin var.

Den här fienden agerar överallt, samlar sig till attack på varje gata och varje bakgård. Den här fienden har stoppat trafiken på våra järnvägar, har fått våra ånglok att gå sönder, har slitit ut svarvar och maskiner, tar ifrån oss bränsle, brödsäd, djurfoder, ja, den här fienden står där framför oss i form av otaliga demoner, som dag efter dag rycker tiotals, hundratals, tusentals, tio- och hundratusentals nya offer ur våra led, däribland också ur vår armé.

En ekonomi i ruiner – det är vår fiende!

Det är så där fienden ser ut! Fienden är överallt närvarande och svår att fånga – inte alls på samma sätt som Denikin och Koltjak, vilka står framför oss i form av en organiserad militär styrka. Det är en fiende som likt en klängväxt ålar, kryper och omsluter oss från alla håll – det är hunger, köld, armod, epidemier. Och i kampen mot denna fiende kan vi inte skryta med en enda större seger.

Här har vi skaffat oss vissa erfarenheter av hur det är att sätta in arméenheter på arbetsfronten. Resultaten är en så länge inte särskilt lysande. Jag har redan nämnt siffran mindre än 23 %, i själva verket bara 12-15 %, dvs av 100 man jobbar bara 12-15 på arbetsfronten och än så länge är deras arbete ganska lågproduktivt. Naturligtvis kan vi inte omedelbart börja anklaga någon, vem det nu vara månede, för detta sakernas tillstånd. Det handlar om att vi fortfarande saknar färdigheter och rutiner. Vi behöver växla över från ett spår till ett annat, men vi har fortfarande inte lyckats med den målsättningen.

Fortfarande huggs allt för små kvantiteter ved och än mindre kvantiteter forslas fram till järnvägslinjerna; vi skördar för lite brödsäd och även här forslas för lite fram till järnvägen; vi reparerar för få ånglok och järnvägsvagnar. Och man kan säga att vår ekonomis kurvor, som hela tiden pekat nedåt allt sedan kriget började, tydligare och tydligare pekar nedåt och om ytterligare några månader – här kan vi inte längre tala om år – om det alltså går ytterligare några månader och vårt ekonomiska kaos fortsätter, om vi inte kan öka skördarna, bryta mera kol, skaffa fram mera ved, öka metallframställningen, om vi misslyckas med att öka produktionen, ja, då hotar vårt land att drabbas av ekonomisk och kulturell död.

Detta är ett allvarligare hot än allt svammel Lloyd-George och Millerand vräker ur sig. Det här är en fara som vuxit fram ur hela vårt förflutna: Ur kapitalismen, ur militarismen, ur kriget, ur vitgardisternas offensiv, ur den brittisk-amerikanska blockaden och ur de imperialistiska roffarnas hela rövarpolitik, som gått ut på att omgärda oss med en ring av eld. Det är ur allt detta som den fruktansvärda ekonomiska oordningen vuxit fram – över hela

landet och på alla områden. Och ännu har vi inte riktigt på allvar tagit upp kampen mot denna hemska fiende. I våra tidningar kan vi läsa många appeller som uppmanar oss att spänna våra krafter; många sammankomster ägnas denna fråga – och det är bra.

Det är bra att avancerade arbetares och medvetna bönders tankar idag koncentreras till kampen mot fattigdom och misär, till ekonomiska frågor. Men det är ett väldigt steg som måste tas från ord till handling. Orden måste omvandlas och förkroppsligas i handling. Så långt har vi ännu inte kommit och därför är detta en uppgift av största vikt för Första arbetsarmén och för alla kommunistiska kamrater. Ni är många som deltar i mötet och det är förstås trösterikt för oss och för vårt parti, att det finns så många kommunister bara här i Jekaterinburg och bara inom vår armé. Men jag måste ändå säga, att ni är alldeles för många i Jekaterinburg och alldeles för få ute på arbetsfronten.

Kommunisterna i Första arbetsarmén står inför den omedelbara uppgiften, ja, faktiskt inom de närmaste dagarna, att sätta in det överväldigande flertalet av sina medlemmar för att jobba direkt ute på arbetsfronten, kanske som organisatörer, ledare eller helt vanliga arbetare. Där måste kommunisterna arbeta med stor entusiasm och glädje för att kunna bli föredömen för alla andra.

Det ekonomiska sönderfallet i Ural

Ni kamrater, som är medvetna kommunister, måste spänna alla era krafter för att inom den närmaste tiden klara av uppgiften att återuppbygga ekonomin i Ural. Ni känner säkert till, att det i Ural råder ett tillstånd av totalt ekonomiskt sönderfall. Före kriget fick landet drygt 50 miljoner pud tackjärn per år från Ural, inte så väldigt mycket – men i alla fall. Ni vet också att Urals industriprogram anger, att drygt 10 miljoner pud tackjärn ska framställas under innevarande år, dvs en femtedel av förkrigsproduktionen. Denna femtedel kommer vi inte att kunna framställa, nej, vi klarar det inte – siffran är bara vad vi *vill* framställa.

Så ligger det alltså till. För att framställa en femtedel av det som producerades före kriget måste vi i år producera 10 miljoner ton tackjärn. Hitintills har vi klarat av en tredjedel av den kvantitet vi enligt planen ska framställa i år. Till järnvägsstationerna kommer vi att kunna transportera en fjärdedel eller ännu mindre, kanske bara en sjättedel, av det vi borde transportera. Vi kommer alltså inte att kunna fullgöra vårt program som stipulerar 10 miljoner pud tackjärn, kanske kan det bara fullgöras till två tredjedelar. Det vill säga – det kommer att fattas 3-4 miljoner pud tackjärn och så kommer det att förbli om vedhuggning och vedtransporter kommer att ligga på samma låga nivå som för närvarande.

I Urals närgovernment genomför vi just nu en arbetsmobilisering av nittonåringar för att sätta in dem i produktivt arbete – just för att hugga ved. Det stora flertalet av dessa nittonåringar är unga bondgrabbar som ryckts bort från sina byar och de flesta är politiskt omedvetna. Flertalet unga arbetare från städerna ska alltså stanna kvar och arbeta på fabriker och verkstäder. Nu handlar det ju inte om ett krig, utan om arbetsinsatser och det vore rätt meningslöst, att mobilisera unga arbetare på fabriker till annat arbete, fast mycket mindre kvalificerat.

Med andra ord blir det mestadels bönder som kommer att mobiliseras i enlighet med principen om allmän arbetsplikt. Det är nödvändigt att dessa bönder inser, att detta arbete handlar om samhällstjänst på hög nivå. Vi måste skaffa dem en organisation, vi måste ge dem mental vägledning genom kamrater, företrädesvis kommunister, som förmår organisera breda bondemassor och dra dem med sig vart det än gäller – ut i strid eller bara för att hugga ved.

Det verkar som om vi ur våra led måste avdela många, kanske flera hundra kadrer ut till avverkningsplatserna för att hugga ved, ty en kommunist måste kunna anpassa sitt vapen och sin styrka till alla möjliga slags dagsaktuella uppgifter.

Vem är bästa kommunist?

Bästa kommunist för fem-åtta år sedan var den, som under tsarismen illegalt bedrev en modig revolutionär agitation bland arbetarna och var med om att bilda hemliga cirklar. I början av revolutionen, i februari, var den bästa kommunist som gick i spetsen för massorna mot tsaren. Bästa kommunist i oktober 1917 var den, som bekämpade bourgeoisien och kompromissmakarna och kämpade om makten på städernas gator. Bästa kommunist de senaste två åren var utan tvekan den proletär som gick in i armén, grep efter geväret och därefter som skyttesoldat, kommissarie eller befäl kämpade vid fronten för arbetarklassens sak.

Nu inträder vi i en tid, då den bästa kommunisten är den, som med hela landets intressen för ögonen och med sina egna händer framställer och uppmuntrar andra att skaffa fram ved, tackjärn, brödsäd, djurfoder – och på det sättet är med och lägger grunden för rådsrepublikens ekonomibyggnad. All vår vilja och hela vårt medvetande måste koncentreras till den uppgiften.

Under den närmaste tiden måste naturligtvis alla uppdrag, beställningar, alla förflyttningar av arbetskraft fördelas och regleras från centralt håll, dvs via arbetsarméns Revolutionsråd. Men ni själva ska inte bara sitta och invänta order uppifrån, utan omedelbart och på eget initiativ börja fördela kadrer till olika uppdrag. De av er som tillhör speciella enheter, ledningar, staber och liknande, måste se er omkring och medvetet inregistrera tänkbara kader – inte bara utifrån deras officiella yrken, utan också med hänsyn till deras erfarenheter – och meddela Politiska avdelningen att ni föreslår den och den till det och det arbetet.

Arbetets stöttrupper

Detta initiativ måste komma från arméns mest avancerade kommunister med omedelbar verkan, ja, redan ikväll eller senast i morgon. Inom de närmaste dagarna måste vi kunna bilda en hel rad stöttrupper för att sätta in i produktivt arbete. Kanhända det i en av dem bara kommer att finnas fem kamrater, medan det i en annan finns tjugofem och i en tredje ett hundratal man. Givetvis ska dessa stöttrupper vara sanktionerade av Arbetsarméns revolutionsråd.

Stöttrupperna bör vara sammansatta utifrån arbetarnas yrkestillhörighet, så att de omedelbart kan sättas in för att verkställa speciella uppdrag: Ex.vis en grupp för att bygga upp en mobil reparationsverkstad, en annan grupp för arbete i skogsavverkningen osv – grupper som samtidigt blir föredömen för dem som nu arbetsmobiliseras, först och främst för de nittonåringar jag talade om. Och här finns stor plats för kommunisternas personliga initiativförmåga. Sålunda måste kommunister avdelas för att organisera nittonåringarnas arbete, för att bilda dessa arbetets stöttrupper och för att avdela kvalificerade arbetare till de fabriker och verkstäder som behöver dem, i första hand Verchne-Isetskverken som enligt beslut ska bli ett mönsterföretag inom verkstadsindustrin. Dit måste vi sända en grupp härdade kommunistiska proletärer, som gått igenom de hårda stridernas eld, för att bland arbetarna vid Verchne-Isetskverken sprida en ny stämning – den kämpande och revolutionära kommunismens anda, en anda som i hög grad fattas dessa arbetare.

Kommunistiska krigsmän – framåt!

Slutligen är det också nödvändigt att vi drar med oss hela den arbetande befolkningen i uraltrakten genom att bli föredömen, genom vår entusiasm, heroism och genom vår viljeansträngning. Frivilligarbete, dvs subbotnikar-voskresnikar under lördagar-söndagar, befrämjar denna sak. Men de ska inte organiseras i den blygsamma omfattning som hittills varit praxis. Nu behöver vi storslagna sådana, då befolkningen i en stad, ett guvernement, ja, befolkningen i hela Ural, går man ur huse för att jobba frivilligt i enlighet med i förväg fastställt arbetsplan.

Det behövs ett allomfattande agitationsarbete, överallt i de militära förbanden, ute på gatorna, på fabriker och verkstäder. Genom agitationen skapar vi en positiv stämning, får vi tillfälle att förklara denna stora uppgift, som måste få en allsidig behandling. Då kan vi samtidigt sätta alla våra styrkor i rörelse och då kommer Urals arbetarmassor att få se våra rödarmister gå i frontlinjen för denna nya kampanj. Det är ni, kommunistiska soldater, som måste gå i spetsen, ni med era erfarenheter av att leda breda massor i eldstrider vid fronten. Ni är skyldiga att bli denna förebild även nu – att dra med er de vacklande, hjälpa dem som halkat efter och skoningslöst bestraffa egoister och arbetsdesertörer.

En dödlig fara

Kamrater, det är Folkkommisariernas råd som sänt mig hit för att – precis som det anstår en revolutionär sovjetmakt – öppet tala om för er, att vårt parti, Folkkommisariernas råd och Centrala exekutivkommittén, trots alla våra segrar, trots att vårt internationella läge har blivit bättre, är helt på det klara med och säger nu till er, att vi befinner oss i en dödlig fara, att vi lever och andas i tecknet av en dödlig fara: Om det ekonomiska sönderfallet får fortsätta som tidigare och det inte kommer att möta tillräckligt motstånd från det arbetande folket och i första hand kommunisterna, kommer vi att krossas – och det alldeles oavsett om Lloyd-George slår upp portarna till Sovjetryssland eller ej.

Om han inte slår upp portarna kommer vi att förkvävas i vår egen misär och slår han upp dessa portar så kommer han – under rådande hunger, armod och sönderfall – att för ett pund teblad och en burk kondenserad mjölk kunna köpa människornas arbetskraft och förvandla dem till sina koloniala slavar. Ett starkt och handlingskraftigt land kan längs handelsvägarna mäta sina krafter med brittiska och franska börsspekulanter – men ett hungrande och utarmat land, där viljan och arbetsenergin är knäckt, ett land som försvagats av hunger och epidemier, kan inte stå emot trycket från det brittisk-franska kapitalet.

Historien kommer att förtälja oss följande: Ledd av det kommunistiska partiet gjorde arbetarklassen enorma kraftansträngningar, såg till att krossa fienden på alla fronter, ljöt sina bästa människors blod, det kommunistiska partiet frambar oräkneliga offer – men sedan hade arbetarklassen inte energi nog för ett systematiskt och hårt arbete dag för dag. Det saknades inte vilja att ta det stora språnget, att offra sina liv vid fronten. Men viljan saknades för att i fabriker och verkstäder röja undan efter det ekonomiska förfallet, ställa industrin i ordning och för att av sig själv och andra kräva maximal intensitet och arbetsproduktivitet.

Det här är den fråga historien ställer oss inför. Av tidigare erfarenheter att döma, väntar hela landet i detta ögonblick på ett svar från det kommunistiska partiet, medan kommunistiska partiet förväntar sig att de kommunistiska militärerna ska bli föredömen, eftersom partiet skickade in sina bästa medlemmar i armén och armén nu måste återlämna dessa människor till partiet, landet och folkhushållet – fast bara ännu mera härdade, skolade och modigare än någonsin. Vi tvivlar inte på att ni, Första arbetsarméns kommunarder, kommer att betrakta landets uppgifter – inte från arméns låga vällingklockstapel – men väl från de betydligt högre höjder där oktoberrevolutionen placerat arbetarklassen.

Ni måste känna att ni är en förtrupp för den klass som nu står i ledningen för detta land. Det är ett utarmat, plundrat land, ett land som skälver i sina grundvalar. Men vi är beredda att ställa upp och som en enda man gå ut i den sista striden mot hunger, köld, epidemier och misär. Så länge vi har viljan kvar i våra hjärtan – och den finns där – så länge det finns starka band mellan oss kommunister, så betvivlar vi inte, att vi till sist kommer att segra.

Den där bonden från trakterna kring Jekaterinburg eller från Sibirien, den där efterblivne, okultiverade och lurade bonden, han som ibland kan få för sig att kommunister är en sak, men bolsjeviker är något helt annat, han som oroligt betraktar sovjetmaktens livsmedelspolitik – att den där okultiverade bonden, då vi nu går ut på arbetsfältet och visar honom att vi är

beredda dö för att kunna återuppbygga böndernas hushåll, att han då kommer att övervinna sin efterblivenhet, sitt kulturmörker, sina fördomar och kommer att ta klivet över den tröskel som skiljer honom från arbetaren. Och han kommer att ansluta sig till oss ropandes ”Länge leve Första arbetsarméns röda kommunarder”!

Tidningen *Krasnyj Nabat* nr 55 och 56, 28 och 29 februari 1920.

Översättning: *Kjell Berglund* från 1:a ryska upplagan av Trotskijs *Samlade verk* (Sotjinenija), band XV, utgiven i Moskva 1927. Även noterna är från denna utgåva.

Noter

¹ *Podbelskij* – en av de främsta partiarbetarna i Moskvaorganisationen, ständig medlem av RKP(b)s Moskva-kommitté. Efter oktoberrevolutionen stod han i ledningen för post- och telegrafverket i Moskva. Efter det att vänstersocialistrevolutionärerna lämnat regeringen utsågs han till Folkkommisarie för post- och telegrafrågor. Han avled den 25 februari 1920.

² *Millerand* – se band XII, not 55 och band VIII, not 12.

³ *Nitti* – italiensk premiärminister, ledare för den liberala italienska borgerligheten.

⁴ *Savinkov* – se band III, första delen, not 201 och andra delen, not 219.

⁵ *Noulance* – se band III, andra delen, not 192.

⁶ *Upproret i Jaroslavl* – började den 6 juli 1918. Upprorets främste organisatör var Boris Savinkov. I upproret deltog mestadels vita officerare som var anställda i sovjetinstitutioner. Med stöd av en viss del av befolkningen lyckades de upproriska ockupera stadens centrum, några flodångare och lägga beslag på en stor mängd ammunition. En rad ledande sovjetarbetare greps i sina bostäder och avrättades (bland dem kamraterna Nachimson och Zakgeim).

För att slå ned upprorsmakarna skickades rödarmister från Moskva, Kostroma och Vologda. Den mobilisering som vitgardisterna hade utlyst i Jaroslavl, blev ett totalt fiasko. Efter hård artillerield intogs staden den 21 juli av våra trupper. Upprorsledarna, med Perchurov i spetsen, flydde ombord på en flodångare längs Volga. Perchurov greps, överlämnades till domstol och avrättades 1923.

⁷ *Sadoul* – se band XVII, första delen, not 115.

⁸ *Jean Longe* – se band XIII, not 15.

⁹ *Loriot* – se band XIII, noterna 123, 130.

¹⁰ *Renaudel* – se band XIII, not 14.

¹¹ *Mulin* – Chef för Politiska avdelningen vid Första arbetsarmén.

¹² *Miller* – se band XII, not 107.

¹³ *Kerzon* – se band XII, not 212.